

ПРИВІТ ІЗ ЮНОСТІ

Щось я чи зачитався, чи просто затуркався, а коли автоматично підняв слухавку, то голос був таким молодим і рідним, що мимоволі вихопилось:

— Привіт!

— Привіт, — так само життєрадісно відповів голос. — Це Волков вас турбує.

Стало трохи незручно за певну фамільярність, одразу ж і вибачився, чим міг і додати няжковості, а втім, тут-таки подумалося, що то — досить промовиста похибка.

Анатолій Романович — із нашої юності другої половини 60-х — початку 70-х, зі студентських напівснів і водночас досить наполегливого здобування знань у «митрополичих палатах, у Чернівцях», як сказав поет у «Баладі про кібернетичний собор». Читав нашому потокові «Вступ до літературознавства», а потім — і фольклористику. Був чи не найяскравішим враженням і з'явищем студентської пори, — і природженою інтелігентністю, і манерою триматися та одягатися, і романтичною інтригою одруження зі своєю колишньою студенткою, чарівною Людмилою Петрівною, яка згодом керувала нашою фольклорною практикою.

Знали, що його батько, Роман Волков, котрого ми вже бачили тільки на портреті, якимись рисами схожому з оригіналом сина, переїхав до Чернівців зі Львова, а до того працював в Одесі, а ще студентом навчався в Ніжині, слухав лекції професора В. Резанова, бував і в Петрограді, де готувався до професури в академіка О.Шахматова і професора І.Шляпкіна. Отже, йшлося про наукову традицію й династію, що теж надавало ваги ледь не кожному почутому слову. Подобалося і захоплювало вміння мислити, навіть демонструвати процес мислення — про літературу, її категоріальні субстанції, її багаторівневі й різноаспектні виміри. Заворожувала широта ерудиції, вільне оперування прикладами з кількох слов'янських літератур (одного разу й аз був досить фізично дотичний до того, виконавши прохання віднести в ректорат пухкенький конверт, здається, зі статтею для чеського видання).

Довкола нього неформально групувались, ведучи дискусії та бесіди навіть на перервах біля вікон, найбільш ерудовані й цікаві студенти різних курсів, — пам'ятаються Борис Іванюк, який ще й чудово читав вірші зі сцени актового залу, на жаль, нині вже не університетського, Оля Червінська, Олег Гайнічеру, Вадим Смирнов... А ще раніше, вже за переказами — Елеонора (вона ж Ліля) Соловей, яка тоді вже навчалася в Літінституті, а згодом ми з нею познайомилися в Інституті літератури. Тож уже й трохи здалеку та згодом для мене не було дивиною, що саме вони написали помітні праці з теорії літератури, компаративістики, перекладознавства.

Усі ми так само щиро пишалися й тим, що «Словник літературознавчих термінів» В.М.Лесина і О.С.Пулинця саме витримував друге видання, —

відтоді воно в мене на полиці.

А вже тепер, у третьому тисячолітті, приємно було отримати від представника молодшої генерації науковців Ігоря Зварича колективну працю словникового типу з порівняльного літературознавства «Лексикон», а від Анатолія Романовича — також книжку колективу авторів на чолі з ним самим, автором проекту, упорядником та автором десь так вісімдесяти відсотків тексту — «Традиційні сюжети та образи».

Усе це разом та багато іншого, як тепер зрозуміло, й творило Чернівецьку літературознавчу школу, готувало ґрунт для появи, зокрема, й теперішніх студій, широко знаних і продуктивно включених у літературознавчий обіг в Україні та за її межами.

— Привіт, Анатолію Романовичу, шанований навчителю, спасибі за науку, довгії Вам літа (так у нас на Київщині кажуть, спокійно замінюючи архаїзм «многая») — творчої праці, вдячної пам'яті студентів.

Анатолій Ткаченко, випуск 1971 року

Стаття надійшла до редколегії 1.11.2006